Programme Outcome / Programme Specific Outcome/ Course Outcome

Faculty: Humanities Programme: B.A. (English)

Syllabus Prescribed under Choice based Credit System 2023-24

Compulsory English (Course Code DSC ENG 1.1)

Sr. No.	Program Name	Course	Course Name	Course Outcome	Program Specific Outcome	Program Outcome	Learning Outcome
1	B.A. I	SEM I	DSC ENG 1.1	1. Understand the basic knowledge of English language and literature 2. Understand the relation between literature and real life. 3. Understand and interpret the prose, poem, short stories 4. Write the News Report, Letter, Essay, Paragraph etc.	1. Comprehend various forms of literature like Prose, Poetry. Drama and Fiction 2. Develop the knowledge of grammatical system 3. Develop four language skills LSRW 4. Widen scope of employability and Entrepreneurship viz Teaching, Civil Services and	Employability Potential of B.A. Programme: After completion of this course students can make career in creative writing, translation, journalism, content writing and tourism industry. Making career through competitive examinations is a dream of many arts graduates. The	1 After completion of this Able to make career through competitive examinations. 2. Able to become blog writer, content writing. 3. Opportunity to become translator. 4. Opportunity to
2	B.A. I	SEM II	DSC ENG 1.1	 Avail the pleasure of literary forms such as Novel, Poem, Play etc. Develop interview technique, Reading Skills, Writing Skills and Speaking Skills. Enhance the interest in English Language. 	Teaching, Civil Services and Creative Writing	many arts graduates. The present curriculum is immensely helpful for students, who desire to prepare for competitive examinations.	become journalist.

Sr. No.	Program Name	Course	Course Name	Course Outcome	Program Specific Outcome	Program Outcome	Learning Outcome
1	B.A. II	SEM III		• Students are acquainted with Clauses, Type of Sentences, art of Telephone conversion, InterpersonalConversation, etc. They are introduced with the unique position of India as realized by Swami Vivekananda as well as the ethical ideas expressed by Oscar	Inability of students (of rural and semi urban areas with poor linguistic skills) to develop the basic skills of reading, writing, and listening and to improve their communication skills in an important global link language. The course blossoms the young minds. Encourages a multidisciplinary approach in students andenables them to think out of the box.	Students can speak, read, write, and listenclearly in person or in group in Marathi Hindi, English &Sanskrit language and make meaningby the world byconnecting People, ideas, and books. Social-Sciences knowledge -Students can Apply the knowledge of Economics, Sociology, Political Science, History,	1 Students come to know the multidisciplinary approach of language. 2. they are equipped with practical wisdom. art of story writing, global society, and evanescent nature of sensory life 3.students are able to Interpersonal conversations, and Casual conversations 4. Opportunity to become journalist.
2	B,A, II	SEM IV		The students are acquainted with Transformation of Sentences, Synthesis of Sentences, Interpersonal conversations, and Casual conversations. They are introduced with the ideas like humane attitude towards beggars, practical wisdom, art of story writing, global society, and evanescent nature of sensory life. The course imparts the Gems of Wisdom and common sense and allows the students to form their own interpretations of life to remove social barriers for sustaining humanity.			

Programme Outcome / Programme Specific Outcome/ Course Outcome B.A. (English) B.A.III 2022-23

Sr. No.	Program Name	Course	Cours e Name	Course Outcome	Program Specific Outcome	Program Outcome Effective communication-	1.students
5	B.A.III	SEM V	Com. Englis h	Four skills of language learning;- Listening, Speaking, Reading, and Writing is further developed through the study of poetry, short-stories and essays of great masters of prose and poetry. Through the exercise of Précis writing and Developing a Thought expressions and writing skills are developed. The students are acquainted with writing and speaking styles through the short stories and thinking and analytical ability is developed through thought provoking essays and prose of great masters. Wilde, Leo Tolstoy, James Shirley, and William Shakespeare. Emphasizing on spirituality to sustain the innocence, to obtain the true happiness by the virtues of charity, love, sacrifice and self-denial.	Inability of students (of rural and semi urban areas with poor linguistic skills) to develop the basic skills of reading, writing, and listening and to improve their communication skills in an important global link language. The course blossoms the young minds.	Students can speak, read, write, and listenclearly in personor in group in Marathi Hindi, English & Sanskrit language and make meaningby the world byconnecting People, ideas, and books. Social-Sciencesknowledge-Students can apply the knowledge of Economics, Sociology, Political Science, History, Philosophy& Psychology tothe solution of complex social, economical, and political problems. Problem analysis-Students canidentify, formulate,	comes to know the basic skills of language. 2.Students can expand the thoughts and expressions. 3.students are able to communicate.
6	B.A.III	SEM VI		Four skills of language learning; Listening, Speaking, Reading and Writing is further developed through the study of poetry,	Encourages a multidisciplinar y approach in students and enables them to think out of the box.	research literature and analyses thecomplex social, economical andhuman problems, using principles of Sociology, Economics and Political Science-Social.	

Off. Principal
Jijamata Arts College
Darwha Dist. Yavatmal

Jijamata Arts College DarwhaDist-Yavatmal Session 2023-24

Department of Marathi& Literature

Sr. No	Programme Name	Course	Course Name	Course Outcome	Programme Specific Outcome	Programme Outcome	Learning outcome
01	Name B.A-I	Sem-I	Compulsory Marathi	१.नेमलेल्या साहित्यातुन जीवनर्दन,समकालीन व्यवहार जाणीव याची जाणीव होईल. २.वैचारीक लिलत कविता या विविध वाड:मय प्रकारचे ज्ञान होईल.या वाड:मय प्ररकारचे वेगळेपण जाणुन घेतील तथा या मधील साम्य भेदाचे आकलन होईल. ३.वैचारीक गद्यातुन भाषेच्या सर्जनशील रूपाचे विद्यद्यार्थ्यांना आकलन होईल. तसेच चारित्र विषय असलेल्या थोर	Outcome १. संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठाच्या मानव विज्ञान विद्याशाख्येतील बी.ए.मराठी आवश्यक अभ्यासकमाच्या अध्यनामुळे विद्यार्थ्याची साहित्य ही संकल्पना स्पष्ट होवुन मराठी भाषा विषयक अभिरूची विकसीत होईल. २. मराठी साहित्य परंपरा लेखक,कवी,विचारवंत यांचा परिचय होईल त्यांच्या लेखनातुन	लेखनातुन सामाजिक एकात्मता,सर्वधर्म समभाव,राष्ट्रीय एकात्मता आणि भारतीय राज्यघटनेचे अधिष्ठान असलेल्या मानवी मूल्यांची विद्यार्थ्यात रूजवणूक होईल. विद्यार्थ्यांमध्ये मराठी,भाषा,साहित्य,कला याविषयी आवड निर्माण	साहित्याबदल विद्यार्थ्यामध्ये आवड निर्माण होवुन राज्यघटना देशातील सर्वात मोठा व महत्वाचा ग्रंथ असल्याची जाणीव विद्यार्थ्यांना झाली
				व्यक्तींच्या जीवन कार्यातुन विद्यार्थ्यांना प्रेरणा मिळेल आणि संकटावर मात करून जीवनात या स्वीहोता येते हा विचार त्यांच्या मनात रूजेल.	आलेल्या सामाजिक एकात्मता,सर्वधर्म समभाव,राष्ट्रीय एकात्मता आणि भारतीय राज्यघटनेचे अधिष्ठान	होईल.त्यांची चिकित्सा,तुलना,सिमक्षा करण्याची दृष्टी विकसीत झाल्यामुळे विविध साहित्य	

४.ल्लित कलाकृतीच्या आनंद बोध,ज्ञान इतदीची प्राप्ती होउन विद्यार्थ्याच्या जीवन विषयक जाणिव समृध्द होतील. ५ .वैचारिकता ,तात्वीकता ,काव्यत्मकता ,भा व सामान्य गोष्टीतील नात्मकता असामान्याचे दर्शन होईल. ६ विविध प्रकारच्या साहित्याचे आकलन वर्णन, आस्वादन, विश्लेषण आणि मूल्यमापण करण्याची क्षमता वाढणुन विद्यार्थ्यांची अभिरूची विकसीत होईल. ७.या वाड:मय प्रकारातुन नीतीमूल्य,जीवनमूल्य यांची शिकवण विद्यार्थ्यांना मिळेल.त्याचा उपयोग उत्तम जीवन जगण्यासाठी होईल. ८.उपयोजित घटकाच्या माध्यमातुन विविध प्रकारची कौशल्ये त्यांच्यात निर्माण होतील व ते रोजगारक्षम होतील ९ विचारवंत, लेखक, कवी होण्यासाठी हे अध्ययन प्रेरक ठरेल,सहायभुत ठरेल यातून विद्यार्थी भाषेचा सर्जनशील वापर कसा करावा हे समजुन घेतील व विविध प्रकारातील साहित्य निर्मिती करतील तसेच व्यवहारिक उपयोजन

मानवीमूल्यांची विद्यार्थ्यात रूजवणूक होईल. ३. विद्यार्थ्यामध्ये मराठी,भाषा,साहित्य,कला या विषयी आवड निर्माण होईल. त्यांची चिकित्सा,तुलना,समिक्षा करण्याची दृष्टी विकसीत झाल्यामुळे विविध साहित्य प्रकारातील लेखनाचे योग्य अध्ययन ,संशोधन आणि सर्जनशील निर्मिती करतील. ४. भाषा आणि साहित्याचा सामाजिक तसेच कलात्मक पातळीवर अभ्यास केल्याने विवेक पुर्ण तर्क संगत आणि कारूण्यपुर्ण संवेदनशीलता निर्माण होवून साहित्याचे भाषेचे व्यावहारीक उपयोजन करता येईल. ५. कला शाख्येच्या विद्यार्थ्यामध्ये मराठी भाषेच्या तात्वीक अभ्यासासह प्रतिष्ठापुर्ण रोजगार मिळविण्यासाठी भाषिक कौशल्ये प्राप्त होतील.

अध्ययन ,संशोधन आणि सर्जनशील निर्मिती करतील.

		करून रोजगारक्षम होतील.	६. मराठी भाषेच्या माध्यमातुन		
			विविध क्षेत्रात लागणारे व्यावहारीक		
			कौशल्येचे उपजोजन विद्यार्थी		
			करतील.		
			७. रोजगार निर्मितीसाठी		
			लागणा—या विविध कौशल्ये		
			निर्मितीचा दृष्टीकोण विद्यार्थ्यामध्ये		
			निर्माण होईल.		
		१नेमलेल्या साहित्यातुन	१.संत गाडगे बाबा अमरावती	लेखनातुन सामाजिक	मराठी साहित्य
		जीवनर्दन,समकालीन व्यवहार जाणीव	विद्यापीठाच्या मानव विज्ञान विद्या	एकात्मता,सर्वधर्म	परंपरालेखक,कवी,विचारवं
		याची जाणीव होईल.	शाख्येतील बी.ए.मराठी आवश्यक	समभाव,राष्ट्रीय एकात्मता	त यांचा परिचय होईल
		२वैचारीक लिलित कविता या विविध	अभ्यासकमाच्या अध्यनामुळे	आणि भारतीय	त्यांच्या लेखनातुन
		वाड:मय प्रकारचे ज्ञान होईल.या	विद्यार्थ्याची साहित्य ही संकल्पना	राज्यघटनेचे अधिष्ठान	आलेल्या सामाजिक
		वाड:मय प्ररकारचे वेगळे पण जाणुन	स्पष्ट होवुन मराठी भाषा विषयक	असलेल्या मानवीमूल्यांची	एकात्मता,सर्वधर्म
		घेतील तथा यामधील साम्यभेदाचे	अभ्रिची विकसीत होईल.	विद्यार्थ्यात रूजवणूक	समभाव,राष्ट्रीय एकात्मता
	Sem-II	आकलन होईल.	२.मराठी साहित्य परंपरा	होईल .विद्यार्थ्यामध्ये	आणि भारतीय
		३वैचारीक गद्यातुन भाषोच्या सर्जनशील	लेखक,कवी,विचारवंत यांचा	मराठी,भाषा,साहित्य,कला	राज्यघटनेचे अधिष्ठान
		रूपाचे विद्यद्यार्थ्यांना आकलन होईल.	परिचय होईल त्यांच्या	याविषयी आवडनिर्माण	असलेल्या मानवीमूल्यांची
		तसेच चारित्र विषय असलेल्या थोर	लेखनातुन	होइल यांची	विद्यार्थ्यात रूजवणूक
La part		व्यक्तींच्या जीवन कार्यातुन विद्यार्थ्यांना	आले सामाजिक	चिकित्सा,तुलना,समिक्षा	होईल.मराठी भाषेच्या
		प्रेरणा मिळेल आणि संकटावर मात	एकात्मता,सर्वधर्म समभाव,राष्ट्रीय	करण्याची दृष्टी विकसीत	माध्यमातुन विविध क्षेत्रात
		करून जीवनात या स्वी होता येते हा	एकात्मता आणि भारतीय	झाल्यामुळे विविध साहित्य	लागणारे व्यावहारीक

विचार त्यांच्या मनात रूजेल. ४.लिलत कलाकृतीच्या आनंद बोध,ज्ञान इतदीची प्राप्ती होउन विद्यार्थ्याच्या जीवन विषयक जाणिव समृध्द होतील. ५वैचारिकता,तात्वीकता,काव्यत्मकता,भाव सामान्य गोष्टीतील नात्मकता असामान्याचे दर्शन होईल. ६ विविध प्रकारच्या साहित्याचे आकलन वर्णन,आस्वादन,विश्लेषण आणि मूल्यमापण करण्याची क्षमता वाढणुन विद्यार्थ्यांची अभिरूची विकसीत होईल. ७.या वाड:मय प्रकारातुन नीतीमूल्य,जीवनमूल्य यांची शिकवण विद्यार्थ्यांना मिळेल.त्याचा उपयोग उत्तम जीवन जगण्यासाठी होईल. ८.उपयोजित घटकाच्या माध्यमातुन विविध प्रकारची कौशल्ये त्यांच्यात निर्माण होतील व ते रोजगारक्षम होतील. ९..विचारवंत,लेखक, कवी होण्यासाठी हे अध्ययन प्रेरक ठरेल,सहायभुत ठरेल यातुन विद्यार्थी भाषेचा सर्जनशील वापर कसा करावा हे समजुन घेतील व विविध प्रकारातील साहित्य निर्मिती

राज्यघटनेचे अधिष्ठान असलेल्या मानवीमूल्यांची विद्यार्थ्यात रूजवणूक होईल. ३ .विद्यार्थ्यामध्ये मराठी,भाषा,साहित्य,कला या विषयी आवड निर्माण होईल. त्यांची चिकित्सा,तुलना,सिमक्षा करण्याची दृष्टी विकसीत झाल्यामुळे विविध साहित्य प्रकारातील लेखनाचे योग्य अध्ययन ,संशोधन आणि सर्जनशील निर्मिती करतील. ४.भाषा आणि साहित्याचा सामाजिक तसेच कलात्मक पातळीवर अभ्यास केल्याने विवेक पुर्ण तर्क संगत आणि कारूण्यपुर्ण संवेदनशीलता निर्माण होवून साहित्याचे भाषेचे व्यावहारीक उपयोजन करता येईल. ५.कला शाख्येच्या विद्यार्थ्यांमध्ये मराठी भाषेच्या तात्वीक अभ्यासासह प्रतिष्ठापुर्ण रोजगार मिळविण्यासाठी भाषिक कौशल्ये

प्रकारातील लेखनाचे योग्य | कौशल्येचे उपजोजन अध्ययन ,संशोधन आणि सर्जनशील निर्मिती करतील.

विद्यार्थी करतील.

				करतील तसेच व्यवहारिक उपयोजन	प्राप्त होतील.		
				करून रोजगारक्षम होतील.	६.मराठी भाषेच्या माध्यमातुन		
					विविध क्षेत्रात लागणारे व्यावहारीक		
					कौशल्येचे उपजोजन विद्यार्थी		
					करतील.	Access to the second	
					७.रोजगार निर्मितीसाठी		
					लागणा—या विविध कौशल्ये		
					निर्मितीचा दृष्टीकोण विद्यार्थ्यामध्ये		
					निर्माण होईल.		
				१.नेमलेल्या साहित्यातुन	१.संत गाडगे बाबा अमरावती	वैचारीक गद्यातुन भाषोच्या	विद्यार्थ्यामध्ये वैचारीक
				जीवनर्दन,समकालीन व्यवहार जाणीव	विद्यापीठाच्या मानवविज्ञान	सर्जनशील रूपाचे	सथ्यता निर्माण करण्याची
				याची जाणीव होईल.	विद्याशाख्येतील बी.ए.मराठी	विद्यद्यार्थ्यांना आकलन	जाणीव निर्माण करून
				२.वैचारीक ललित कविता या विविध	आवश्यक अभ्यासकमाच्या	होईल.तसेच चारित्र विषय	देण्यात आली तसेच
				वाड:मय प्रकारचे ज्ञान होईल.या	अध्यनामुळे विद्यार्थ्या ची	असलेल्या थोर व्यक्तींच्या	सामाजिक जीवनात
				वाड:मय प्ररकारचे वेगळे पण जाणुन	साहित्य ही संकल्पना स्पष्ट होवुन	जीवन कार्यातुन	सभ्यता किती महतवी
	B.AII	Sem-III	MarathiComp	घेतील तथा यामधील साम्यभेदाचे	मराठी भाषा विषयक अभिरूची	विद्यार्थ्यांना प्रेरणा मिळेल	आहे याची जाणीव करून
2			ulsory	आकलन होईल.	विकसीत होईल.	आणि संकटावर मात	देण्यात येवुन विद्यार्थी
				३.वैचारीक गद्यातुन भाषोच्या सर्जनशील	२.मराठी साहित्य परंपरा	करून जीवनात या स्वी	शिस्तप्रिय कसा होईल
				रूपाचे विद्यद्यार्थ्यांना आकलन होईल.	लेखक,कवी,विचारवंत यांचा	होता येते हा विचार	यावर भर देण्यात येवुन
				तसेच चारित्र विषय असलेल्या थोर	परिचय होईल त्यांच्या लेखनातुन	त्यांच्या मनात रूजेल.	वैचारीक गद्यातुन भाषोच्या
				व्यक्तींच्या जीवन कार्यातुन विद्यार्थ्यांना	आलेल्या सामाजिक	लिलत कलाकृतीच्या	सर्जनशील रूपाचे
				प्रेरणा मिळेल आणि संकटावर मात	एकात्मता,सर्वधर्म समभाव,राष्ट्रीय	आनंद बोध,ज्ञान इतदीची	विद्यद्यार्थ्यांना आकलन

करून जीवनात या स्वी होता येते हा विचार त्यांच्या मनात रूजेल. ४.ल्लित कलाकृतीच्या आनंद बोध,ज्ञान इतदीची प्राप्ती होउन विद्यार्थ्याच्या जीवन विषयक जाणिव समृध्द होतील. ५वैचारिकता,तात्वीकता,काव्यत्मकता,भाव सामान्य गोष्टीतील नात्मकता असामान्याचे दर्शन होईल. ६.विविध प्रकारच्या साहित्याचे आकलन वर्णन,आस्वादन,विश्लेषण आणि मूल्यमापण करण्याची क्षमता वाढणुन विद्यार्थ्यांची अभिरूची विकसीत होईल. ७.या वाड:मय प्रकारातुन नीतीमूल्य,जीवनमूल्य यांची शिकवण विद्यार्थ्यांना मिळेल.त्याचा उपयोग उत्तम जीवन जगण्यासाठी होईल. ८.उपयोजित घटकाच्या माध्यमातुन विविध प्रकारची कौशल्ये त्यांच्यात निर्माण होतील व ते रोजगारक्षम होतील. ९.विचारवंत,लेखक, कवी होण्यासाठी हे अध्ययन प्रेरक ठरेल,सहायभुत ठरेल यातुन विद्यार्थी भाषेचा सर्जनशील वापर कसा करावा हे समजुन घेतील व

एकात्मता आणि भारतीय राज्यघटनेचे अधिष्ठान असलेल्या मानवीमूल्यांची विद्यार्थ्यात रूजवणुक होईल. ३ विद्यार्थ्यांमध्ये मराठी,भाषा,साहित्य,कला या विषयी आवड निर्माण होईल. त्यांची चिकित्सा,तुलना,सिमक्षा करण्याची दृष्टीविकसीत झाल्यामुळे विविध साहित्य प्रकारातील लमखनाचे योग्य अध्ययन ,संशोधन आणि सर्जनशील निर्मिती करतील. ४.भाषा आणि साहित्याचा सामाजिक तसेच कलात्मक पातळीवर अभ्यास केल्याने विवेक पुर्ण तर्क संगत आणि कारूण्यपुर्ण संवेदनशीलता निर्माण होवन साहित्याचे भाषेचे व्यावहारीक उपयोजन करता येईल. ५.कला शाख्येच्या विद्यार्थ्यामध्ये मराठी भाषेच्या तात्वीक अभ्यासासह प्रतिष्ठापुर्ण रोजगार

प्राप्ती होउन विद्यार्थ्याच्या जीवन विषयक जाणिव समृध्द होतील. वैचारिकता,तात्वीकता,काव यत्मकता,भाव सामान्य गोष्टीतील नात्मकता असामान्याचे दर्शन होईल ६ विविध प्रकारच्या साहित्याचे आकलन वर्णन,आस्वादन,विश्लेषण आणि मूल्यमापण करण्याची क्षमता वाढणून विद्यार्थ्यांची अभिरूची विकसीत होईल. या वाड:मय प्रकारातुन नीतीमूल्य,जीवनमूल्य यांची शिकवण विद्यार्थ्यांना मिळेल.त्याचा उपयोग उत्तम जीवन जगण्यासाठी होईल. उपयोजित घटकाच्या माध्यमात्न विविध प्रकारची कौशल्ये

होईल.तसेच चारित्र विषय असलेल्या थोर व्यक्तींच्या जीवन कार्यातुन विद्यार्थ्यांना प्रेरणा मिळेल आणि संकटावर मात करून जीवनात या स्वी होता येते हा विचार त्यांच्या मनात रूजविले.

		विविध प्रकारातील साहित्य निर्मिती करतील.तसेच व्यवहारिक उपयोजन करून रोजगारक्षम होतील.	मिळविण्यासाठी भाषिक कौशल्ये प्राप्त होतील. ६.मराठी भाषेच्या माध्यमातुन विविध क्षेत्रात लागणारे व्यावहारीक कौशल्येचे उपजोजन विद्यार्थी करतील. ७.रोजगार निर्मितीसाठी लागणा—या विविध कौशल्ये निर्मितीचा दृष्टीकोण विद्यार्थ्यांमध्ये निर्माण होईल.	त्यांच्यात निर्माण होतील	
Sem-IV	Marathi Compulsory	१.नेमलेल्या साहित्यातुन जीवनर्दन,समकालीन व्यवहार जाणीव याची जाणीव होईल. २.वैचारीक लिलत कविता या विविध वाड:मय प्रकारचे ज्ञान होईल.या वाड:मय प्ररकारचे वेगळे पण जाणुन घेतील तथा यामधील साम्यभेदाचे आकलन होईल. ३.वैचारीक गद्यातुन भाषोच्या सर्जनशील रूपाचे विद्यद्याध्यांना आकलन होईल. तसेच चारित्र विषय असलेल्या थोर व्यक्तींच्या जीवन कार्यातुन विद्याध्यांना	१.संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठाच्या मानविवज्ञान विद्याशाख्येतील बी.ए.मराठी आवश्यक अभ्यासकमाच्या अध्यनामुळे विद्यार्थ्याची साहित्य ही संकल्पना स्पष्ट होवुन मराठी भाषा विषयक अभिरूची विकसीत होईल. २.मराठी साहित्य परंपरा लेखक,कवी,विचारवंत यांचा परिचय होईल त्यांच्या लेखनातुन आलेल्या सामाजिक	तिलत कलाकृतीच्या आनंद बोध,ज्ञान इतदीची प्राप्ती होउन विद्यार्थ्याच्या जीवन विषयक जाणिव समृध्द होतील वैचारिकता,तात्वीकता, काव्यत्मकता,भाव सामान्य गोष्टीतील नात्मकता असामान्याचे दर्शन होईल. विविध प्रकारच्या साहित्याचे आकलन वर्णन,आस्वादन,विश्लेषण	विद्यार्थ्यांमध्ये सर्जन शिलता निर्माण करण्यात आली.संकटावर मात करण्याची हातीडी समजावुन देण्याचा यशस्वी प्रयत्न केला. राज्यघटना या देशासाठी किती महतची आहेयाची जाणीव निर्माण करून प्रत्येक भारतीयांनी राज्यघटनेचा आदर केला पाहीजे ही जाणीव विद्यार्थी

प्रेरणा मिळेल आणि संकटावर मात करून जीवनात या स्वी होता येते हा विचार त्यांच्या मनात रूजेल ४.ल्लित कलाकृतीच्या आनंद बोध,ज्ञान इतदीची प्राप्ती होउन विद्यार्थ्याच्या जीवन विषयक जाणिव समृध्द होतील. ५वैचारिकता,तात्वीकता,काव्यत्मकता,भाव सामान्य गोष्टीतील नात्मकता असामान्याचे दर्शन होईल ६ विविध प्रकारच्या साहित्याचे आकलन वर्णन,आस्वादन,विश्लेषण आणि मूल्यमापण करण्याची क्षमता वाढणुन विद्यार्थ्यांची अभिरूची विकसीत होईल. ७.या वाड:मय प्रकारातुन नीतीमूल्य,जीवनमूल्य यांची शिकवण विद्यार्थ्यांना मिळेल.त्याचा उपयोग उत्तम जीवन जगण्यासाठी होईल. ८.उपयोजित घटकाच्या माध्यमातुन विविध प्रकारची कौशल्ये त्यांच्यात निर्माण होतील व ते रोजगारक्षम होतील ९.विचारवंत,लेखक, कवी होण्यासाठी हे अध्ययन प्रेरक ठरेल,सहायभुत ठरेल यातुन विद्यार्थी भाषेचा सर्जनशील वापर

एकात्मता,सर्वधर्म समभाव,राष्ट्रीय एकात्मता आणि भारतीय राज्यघटनेचे अधिष्ठान असलेल्या मानवीमूल्यांची विद्यार्थ्यात रूजवणूक होईल. ३ विद्यार्थ्यामध्ये मराठी,भाषा,साहित्य,कला या विषयी आवड निर्माण होईल. त्यांची चिकित्सा,तुलना,समिक्षा करण्याची दृष्टीविकसीत झाल्यामुळे विविध साहित्य प्रकारातील लमखनाचे योग्य अध्ययन ,संशोधन आणि सर्जनशील निर्मिती करतील. ४.भाषा आणि साहित्याचा सामाजिक तसेच कलात्मक पातळीवर अभ्यास केल्याने विवेक पुर्ण तर्क संगत आणि कारूण्यपूर्ण संवेदनशीलता निर्माण होवून साहित्याचे भाषेचे व्यावहारीक उपयोजन करता येईल. ५.कला शाख्येच्या विद्यार्थ्यामध्ये मराठी भाषेच्या तात्वीक

आणि मूल्यमापण करण्याची क्षमता वाढणुन विद्यार्थ्यांची अभिरूची विकसीत होईल. या वाड:मय प्रकारातुन नीतीमूल्य,जीवनमूल्य यांची शिकवण विद्यार्थ्यांना मिळेल.त्याचा उपयोग उत्तम जीवन जगण्यासाठी होईल ..उपयोजित घटकाच्या माध्यमातुन विविध प्रकारची कौशल्ये त्यांच्यात निर्माण होतील व ते रोजगारक्षम होतील विचारवंत,लेखक, कवी होण्यासाठी हे अध्ययन प्रेरक ठरेल, सहायभुत ठरेल यातुन विद्यार्थी भाषेचा सर्जनशील वापर कसा करावा हे समजुन घेतील व विविध प्रकारातील साहित्य

निर्मिती करतील.

जीवना पासुन रूजविली.

Off.Principal
Jijamata Arts College
Darwha Dist.Yavatmal

			कसा करावा हे समजुन घेतील व विविध प्रकारातील साहित्य निर्मिती करतील.तसेच व्यवहारिक उपयोजन करून रोजगारश्चम होतील.	अभ्यासासह प्रतिष्ठापुर्ण रोजगार मिळविण्यासाठी भाषिक कौशल्ये प्राप्त होतील. ६.मराठी भाषेच्या माध्यमातुन विविध क्षेत्रात लागणारे व्यावहारीक कौशल्येचे उपजोजन विद्यार्थी करतील. ७.रोजगार निर्मितीसाठी लागणा—या विविध कौशल्ये निर्मितीचा दृष्टीकोण विद्यार्थ्यामध्ये निर्माण होईल.		
3	B.A-III	Sem-V	१.वैचारिक लेखांमधुन विद्यार्थ्यांना लोकशाही मूल्याची जपणूक करण्याचा संस्कार व विचार मिळेल.महापुरूषांचे विचार व कार्यसमजुन घेता येईल. त्यांच्या जिवन व विचारातुन प्रेरणा मिळेल. २.लिलत व कविता या विभागातुन गतकालीन आणि समकालीन जगण्याचे प्रश्न समजून घेण्यासाठी उपयुक्त असेमार्गदर्शन विद्यार्थ्यांना मिळेल. ३.कौशल्य विकास आधारीत	१.लोकशाही मूल्याची जपणूक करण्याचा संस्कार व विचार मिळेल.महापुरूषांचे विचार व कार्यसमजुन घेता येईल.त्यांच्या जिवन व विचारातुन प्रेरणा मिळेल. २.लिलत व कविता या विभागातुन गतकालीन आणि समकालीन जगण्याचे प्रश्न समजून घेण्यासाठी उपयुक्त असे मार्गदर्शन विद्यार्थ्यांना मिळेल.	१.लोकशाही मूल्याची जपणूक करण्याचा संस्कार व विचार मिळेल.महापुरूषांचे विचार व कार्यसमजुन घेता येईल.त्यांच्या जिवन व विचारातुन प्रेरणा मिळेल. २.लिलत व कविता या विभागातुन गतकालीन आणि समकालीन जगण्याचे प्रश्न समजून घेण्यासाठी उपयुक्त असे मार्गदर्शन विद्यार्थ्यांना	मानवी जीवनात लोकशाही असने किती महत्वाचे आहे याची जाणीव विद्यार्थ्यांना करून देण्यात आली. तसेच तत्कालीन समस्या व त्याची सोडवनुक कशा पध्दतीने केली पाहीजे याची जाणीव करून देण्यात आली.

अभ्ययासकम (उपयोजित मराठी) हा विभाग विद्यार्थ्यांना विविध प्रकारची कौशल्ये आत्मसात करण्यासाठी मार्गदर्शक ठरेल विविध स्पर्धा परिक्षांची तयारीकरणा-या विद्यार्थ्यांना हा अभ्यास घटक मार्गदर्शक व सहायक ठरेल. वैचारीक,ललित,कविता आणि कौशल्य विकास आधारीत अभ्यासकम (उपयोजित मराठी) या चार विभागातील घटकांचा अभ्यास केल्यानंतर विद्यार्थ्यांना संवाद कौशल्ये भाषिक कौशल्य,लेखन कौशल्य आत्मसातकरता येतील. लोकशाही मूल्याची जपणुक करण्याची तत्विनठा त्यांच्या अंगी निर्माण होईल. मराठी भाषेचे जतन ,संवर्धन करण्याची प्रेरणा त्यांना मिळेल.ही भाषी ककौशल्ये विद्यार्थ्यांना रोजगारक्षम करणसाठी सहायक ठरेल

३.कौशल्य विकास आधारीत अभ्ययासकम (उपयोजित मराठी) हा विभाग विद्यार्थ्यांना विविध प्रकारची कौशल्ये आत्मसात करण्यासाठी मार्गदर्शक ठरेल. विविध स्पर्धा परिक्षांची तयारीकरणा-या विद्यार्थ्यांना हा अभ्यास घटक मार्गदर्शक व सहायक ठरेल. वैचारीक,ललित,कविता आणि कौशल्य विकास आधारीत अभ्यासकम (उपयोजित मराठी) या चार विभागातील घटकांचा अभ्यास केल्यानंतर विद्यार्थ्याना संवाद कौशल्ये भाषिक कौशल्य,लेखन कौशल्य आत्मसातकरता येतील लोकशाही मूल्याची जपणुक करण्याची तत्विनठा त्यांच्या अंगी निर्माण होईल.

मिळेल. ३.कौशल्य विकास आधारीत अभ्ययासक्रम (उपयोजित मराठी) हा विभाग विद्यार्थ्यांना विविध प्रकारची कौशल्ये आत्मसात करण्यासाठी मार्गदर्शक ठरेल.विविध स्पर्धा परिक्षांची तयारीकरणा-या विद्यार्थ्यांना हा अभ्यास घटक मार्गदर्शक व सहायक ठरेल. वैचारीक,ललित,कविता आणि कौशल्य विकास आधारीत अभ्यासक्रम (उपयोजित मराठी) या चार विभागातील घटकांचा अभ्यास केल्यानंतर विद्यार्थ्यांना संवाद कौशल्ये भाषिक कौशल्य,लेखन कौशल्य आत्मसातकरता येतील लोकशाही मूल्याची जपणुक करण्याची तत्वनिठा त्यांच्या अंगी निर्माण होईल.

१.वैचारिक लेखांमधून विद्यार्थ्यांना १.वैचारिक लेखांमधून विद्यार्थ्यांना समकालीन जगण्याचे तंत्र विद्यार्थ्यामध्ये कौशल्य लोकशाही मूल्याची जपणूक करण्या विद्यार्थ्यांना समजले तसेच लोकशाही मूल्याची जपणुक विकास आधारीत अभ्यासकम (उपयोजित संवाद कौशल्ये विकसीत चासंस्कार व विचार मिळेल महापुरूषांचे करण्या चासंस्कार व विचार विचार व कार्यसमजुन घेता येईल. मिळेल.महापुरूषांचे विचार व मराठी) हा विभाग विार्थ्यांना होण्यासाठी मदत झाली. होवन गेलेल्या संत त्यांच्या जिवन व विचारातुन प्रेरणा कार्यसमजुन घेता येईल.त्यांच्या विविध प्रकारची कौशल्ये विचारवंत समाजसुधारक मिळेल. जिवन व विचारात्न प्रेरणा आत्मसात करण्यासाठी यांनी सामाजिक एकोपा २.लिलत व कविता या विभागातून मिळेल. मार्गदर्श कठरेल विविध गतकालीन आणि समकालीन जगण्याचे २.ललित व कविता या स्पर्धा परिक्षांची तयारी निर्माण करण्यासाठी कसे प्रश्न समजून घेण्यासाठी उपयुक्त असे प्रयत्न केले ते सर्व धर्म करणा-या विद्यार्थ्यांना हा विभागातून गतकालीन आणि अभ्यास घटक मार्गदर्शक व समावाक असल्याची मार्गदर्शन विद्यार्थ्यांना मिळेल. समकालीन जगण्याचे प्रश्न माहीती क्रून देण्यात 3.कौशल्य विकास आधारीत समज्न घेण्यासाठी उपयुक्त असे सहाय कठरेल. अभ्यासकम (उपयोजित मराठी) हा मार्गदर्शन विद्यार्थ्यांना मिळेल. वैचारीक,ललित,कविता आली. विभाग विार्थ्यांना विविध प्रकारची ३ कौशल्य विकास आधारीत आणि कौशल्य विकास कौशल्ये आत्मसात करण्यासाठी मार्गदर्श अभ्यासकम (उपयोजित मराठी) हा आधारीत अभ्यासकम कठरेल विविध स्पर्धा परिक्षांची तयारी विभाग विार्थ्यांना विविध प्रकारची (उपयोजित मराठी) या चार करणा-या विद्यार्थ्यांना हा अभ्यास कौशल्ये आत्मसात करण्यासाठी विभागातील घटकांचा घटक मार्गदर्शक व सहाय कठरेल. मार्गदर्श कठरेल विविध स्पर्धा अभ्यास केल्यानंतर विद्यार्थ्यांना संवाद कौशल्य Sem-VI वैचारीक,ललित,कविता आणि कौशल्य परिक्षांची तयारी करणा-या भाषिक कौशल्य,लेखन विकास आधारीत अभ्यासक्रम विद्यार्थ्यांना हा अभ्यास घटक (उपयोजित मराठी) या चार विभागातील मार्गदर्शक व सहाय कठरेल. कौशल्य आत्मसात करता येतील .लोकशाहीम्ल्याची घटकांचा अभ्यास केल्यानंतर विद्यार्थ्यांना वैचारीक.ललित.कविता आणि जपणुक करण्याची तत्वनिठा संवाद कौशल्य भाषिक कौशल्य लेखन कौशल्य विकास आधारीत अभ्यासकम (उपयोजित मराठी) त्यांच्या अंगी निर्माण होईल. कौशल्य आत्मसात करता येतील. लोकशाहीमूल्याची जपणुक करण्याची मराठी भाषेचे जतन .संवर्धन या चार विभागातील घटकांचा करण्याची प्रेरणा त्यांना तत्विनठा त्यांच्या अंगी निर्माण होईल अभ्यास केल्यानंतर विद्यार्थ्यांना मराठी भाषेचे जतन ,संवर्धन करण्याची संवाद कौशल्य भाषिक मिळेल.ही भाषीक कौशल्ये प्रेरणा त्यांना मिळेल.ही भाषीक कौशल्ये कौशल्य लेखन कौशल्य विद्यार्थ्यांना रोजगारक्षम करण्यासाठी सहायक ठरेल. विद्यार्थ्यांना रोजगारक्षम करण्यासाठी आत्मसात करता येतील लोकशाही सहायक ठरेल. मुल्याची जपणुक करण्याची तत्विनठा त्यांच्या अंगी निर्माण होईल मराठी भाषेचे जतन .संवर्धन करण्याची प्रेरणा त्यांना मिळेल.ही भाषीक कौशल्ये विद्यार्थ्यांना रोजगारक्षम करण्यासाठी सहायक उरेल.

		अभ्यासासह प्रतिष्ठापुर्ण रोजगार मिळविण्यासाठी भाषिककौशल्य प्राप्तहोतील. ७.रोजगार निर्मितीसाठी लागणा—या विविध कौशल्ये निर्मितीचा दृष्टीकोण विद्यार्थ्यामध्ये निर्माणहोईल.		
Sem-II L	१.मानवी जीवन समृध्द करणा—या नाटक या वाडः मय प्रकाराचा परिचय विद्यार्थ्यांनाहोईल. २.वाटा पळवाटा या नाटकातील विविध मानवी प्रवृत्तीचे दर्शन होईल. ३.वाटा पळवाटा या नाटकाच्या माध्यमातुन सामाजिक संसकृतीचे दर्शन होईल तथा विविध व्यक्तिमत्वाचा परिचय होईल. ४.वाटा पळवाटाच्या अभ्यासाने नाटकाचे आकलन आस्वाद आणि मूल्यमापण करण्याची क्षमता निर्माण होईल. ५.नाटक निर्मितीच्या घटकाचा तंत्राचा अभ्यास झाल्याने नाटक निर्मिती करण्याची प्रेरणा विद्यार्थ्यांना मिळेल. ६.नाटक /रंगभुमीवर कारकींद करू इच्छिना—या विद्यार्थ्यां नाही अभ्यास पत्रिका उपसुक्त ठरेल. ७.काव्य सरिता च्या माध्यमातुन विविध प्रकारच्या रचना अभ्यास करता येईल. ८.सामाजिक जाणीवा, राष्ट्रीय एकात्मता, प्रेम विषयक भावना भावनिकता या विषयाची बांधीलकी निर्माण होईल.	१.संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठाच्या मानव विज्ञान विद्याशाख्येतील मराठीवाड:मय अभ्यासकमाच्या अध्यनामुळे विद्यार्थ्यांची साहित्य हीसंकल्पना स्पष्ट होवुन मराठीभा षाविषयक अभिरूची विकसीत होईल. २.मराठी साहित्य परंपरा लेखक,कवी,विचारवंत यांचापरिचय होईल त्यांच्या लेखनातुन आलेल्या सामाजिक एकात्मता,सर्वधर्मसमभाव,राष्ट्रीय एकात्मता आणि भारतीय राज्यघटनेचे अधिष्ठान असलेल्या मानवी मूल्यांची विद्यार्थ्यात रूजवणूकहोईल. ३.विद्यार्थ्यांमध्ये साहित्य,कला याविषयी आवड निर्माणहोईल. त्यांचीचि कित्सा,तुलना,सिमक्षा करण्याची दृष्टी विकसीत झाल्यामुळे विविध साहित्य प्रकारातील लेखनाचे योग्य अध्ययन ,संशोधन आणि सर्जनशील निर्मिती करतील. ४.भाषा आणि साहित्याचा सामाजिक तसेच कलात्मक पातळीवर अभ्यास केल्याने विवेकपुर्ण तर्कसंगत आणि	भाषा आणि साहित्याचा सामाजिक तसेच कलात्मक पातळीवर अभ्यास केल्याने विवेकपुर्ण तर्कसंगत आणि कारूण्यपुर्ण संवेदनशीलता निर्माण होवून साहित्याचे व्यावहारीक उपयोजन करता येईल.साहित्याच्या विद्यार्थ्यांमध्ये मराठी भाषेच्या तात्वीक अभ्यासासह प्रतिष्ठापुर्ण रोजगार मिळविण्यासाठी भाषिक कौशल्य प्राप्त होतील. रोजगार निर्मितीसाठी लागणा—या विविध कौशल्ये निर्मितीचा दृष्टीकोण विद्यार्थ्यांमध्ये निर्माण होईल.	कादंबरीचे स्वरूप व घटक समजुन घेतल्यामुळे जीवन व्यवहाराच्या केंद्रस्थानी असणा—या मनुष्य व इतर घटकावर आधारित बाबीची जाणीव विार्थ्यांना करून देण्यात आली.तसेच सामाजिक जाणीव ,राष्ट्रीय एकात्मताप्रेम विषयक भावना भावनिकता या विषयाची बांधीलकी निर्माण करून देण्याचा प्रयत्न करण्यात आला

i.

1

				९.काव्याच्या विविध प्रवाहाच्या परिचय होईल व त्यातुन काव्य निर्मितीची प्रेरणा विकसित होईल	कारूण्यपुर्ण संवेदनशीलता निर्माण होवून साहित्याचे,भाषेचे व्यावहारीक उपयोजन करता येईल. ५.साहित्याच्या विद्यार्थ्यांमध्ये मराठी भाषेच्या तात्वीक अभ्यासासह प्रतिष्ठापुर्ण रोजगार मिळविण्यासाठी भाषिककौशल्ये प्राप्तहोतील. ७.रोजगार निर्मितीसाठी लागणा—या विविध कौशल्ये निर्मितीचा दृष्टीकोण विद्यार्थ्यांमध्ये निर्माणहोईल.		
2	B.A-II	Sem-III	Literature	१.दृष्टातवैभवातुन महानुभव पंथाच्या सामाजिक,सांस्कृतिक, भाषा विषयक कार्याचा व प्राचिनमराठी गद्य वाड:मयाचा परिचय होईल. २.महानुभव पंथाच्यावाड:मय अभ्यासातुन तत्कालीन सामाजिक,सांस्कृतिक प्रश्नांचे आकलन होईल. ३.दृष्टातवैभवा या पुस्तकाच्या अभ्यासातुन लोक व्यवहार व भाषा व्यवहार याचे ज्ञान होइल. ४.महानुभव पंथाच्या वाड:मय अभ्यासातुन तत्कालीन समाजिक व्यवस्थेचे आकलन होईल. ५.महानुभव पंथाच्या वाड:मय अभ्यासातुन तत्कालीन समाजिक व्यवस्थेचे आकलन होईल. ५.महानुभव पंथाच्या वाड:मय अभ्यासातुन तत्कालीन भाषिक मूल्याचा अभ्यास करता येईल. ६.ळा अभ्यास विषयांना प्राचीन मराठी साहित्यकृतीचे संशोधन जतन व संवर्धन करण्यासाठी प्रेरक ठरेल	१.या अभ्यासक्रमातील साहित्यकृतीचे आकलन, आस्वाद व मूल्यामापनातुन विद्यार्थ्यांना लिलत साहित्य व वाडःमय प्रकारचा सामाजिक, सांसकृतिक फलश्रुतीची जाणीव होईल. समाजाच्या प्रभावामुळे साहित्य कृती निर्माण होत असते तसेच साहित्यकृती—तील विचाराच्या प्रभावातुन प्रगतिशिल समाजाची जडणघडण होत असते.ही प्रक्रिया विद्यार्थ्यांना समजेल. २ भाषा आणि साहित्य समाजाचे सांस्कृतिक भरणपोषण करीत असते.भाषा आणि साहित्यामुळे संस्कृतीचे व अभिरूचीचे संवर्धन आणि नवनिर्माण होत असते समास, संस्कृती,प्रदेशयांच्या संवर्धन आणि नवनिर्माणासाठी भाषेचे जतन आणि साहित्याची निर्मिती आवश्यक असते.याची जाणिव विद्यार्थ्यांना होईल.	दृष्टातवैभवातुन महानुभव पंथाच्या सामाजिक,सांस्कृतिक, भाषा विषयक कार्याचा व प्राचिनमराठी गद्य वाड:मयाचा परिचय होईल.महानुभव पंथाच्यावाड:मय अभ्यासातुन तत्कालीन सामाजिक,सांस्कृतिक प्रश्नांचे आकलन होईल. दृष्टातवैभवा या पुस्तकाच्या यासातुन लोक व्यवहार वहार याचे ज्ञान होइल. व महानुभव पंथाच्या वाड:मय अभ्यासातुन तत्कालीन समाजिक व्यवस्थेचे आकलन होईल.महानुभव पंथाच्या वाड:मय अभ्यासातुन तत्कालीन सामाजिक	दृष्टातवैभव या अभ्यासामुळे विद्यार्थ्याना महानुभव पंथाचा सामाजिक,सांस्कृतिक, भाषा विषयक कार्याचा व प्राचिन मराठी गद्य वाड:मयाचा परिचय झाल्यामुळे विद्यार्थ्यांमध्ये सामाजिक समतेची जाणीव निर्माण झाली.

.

		७.या अभ्यासामुळे विद्यार्थ्यांना समकाळात दृष्टांत लेखनाची आणि अल्पक्षरीप्ण आशयपुर्ण लेखनाची प्रेरणा मिळेल.	३. भाषा आणि साहित्यात्याच्या आकलनातुन आस्वादातुन संवाद कौशल्ये,लेखन कौशल्ये आत्मसात करून विद्यार्थ्यांना रोजगार,श्रम होता येईल.	या अभ्यास विार्ध्यांना प्राचीनमराठी साहित्यकृतीचे संशोधन जतन व संवर्धन करण्यासाठी प्रेरक ठरेल या अभ्यासामुळे विद्यार्ध्यांना समकाळात दृष्टांत लेखनाची आणि अल्पक्षरीणा आशयपुर्ण लेखनाची प्रेरणा मिळेल.	
Sem-IV	Literature	१.मननिरभ्र व्हाव या पुस्तकाच्या सुक्ष्म अभ्यासातुन विद्यार्थ्यांना लिलत गद्य या वाडः मय प्रकाराच्या स्वरूपाचे आकलन होईल. २.लिलत लेखातुन जीवनाच्या विविध अंगाचे दर्शन घडेल. ३. सामाजिक मृल्याची जाणीव लिलत लेखाच्या माध्यमातुन होईल. ४.लालित्य पुर्ण लेखनामुळे भाषेची जाणीव वृध्दिगत होईल. ५.लिलत लेखनाचे तंत्र विद्यार्थ्यांना आत्मसात करता येईल. ६.लिलत साहित्यातुन वाचन,लेखन,श्रवणही कौशल्ये आत्मसात करता येतील.	१ .या अभ्यासक्रमातील साहित्यकृ त्याचे आकलन, आस्वाद व मूल्यामापनातुन विद्यार्थ्यांना लिलत साहित्य व वाड:मय प्रकाराचा सामाजिक, सांसकृतिक फलश्रुतीची जाणीव होईल समाजाच्या प्रभावामुळे साहित्य कृती निर्माण होत असते तसेच साहित्यकृती —तील विचाराच्या प्रभावातुन प्रगतिशिल समाजाची जडणघडण होत असते.ही प्रक्रिया विद्यार्थ्यांना समजेल. २ .भाषा आणि साहित्य समाजाचे सांस्कृतिक भरणपोषण करीत असते.भाषा आणि साहित्यामुळे संस्कृतीचे व अभिरूचीचे संवर्धन आणि नवनिर्माण होत असते समास, संस्कृती,प्रदेश यांच्या संवर्धन आणि नवनिर्माणासाठी भाषेचे जतन आणि साहित्याची निर्मिती आवश्यक असते.याची जाणिव विद्यार्थ्यांना होईल, ३ . भाषा आणि साहित्या च्या आकलनातुन आस्वादातुन संवाद कौशल्ये,लेखन कौशल्य आत्मसात करून विद्यार्थ्यांना	या अभ्यासकमातील साहित्यकृ त्याचे आकलन, आस्वाद व मूल्यामापनातुन विद्यार्थ्यांना लिलत साहित्य व वाडःमय प्रकाराचा सामाजिक, सांसकृतिक फलश्रुतीची जाणीव होईल. समाजाच्या प्रभावामुळे साहित्य कृती निर्माण होत असते तसेच साहित्यकृती—तील विचाराच्या प्रभावातुन प्रगतिशिल समाजाची जडणघडण होत असते.ही प्रक्रिया विद्यार्थ्यांना समजेल. भाषा आणि साहित्य समाजाचे सांस्कृतिक भरणपोषण करीत असते. भाषा आणि साहित्यमुळे संस्कृतीचे व अभिरूचीचे संवर्धन आणि नवनिर्माण होत असते समास, संस्कृती,प्रदेश यांच्या संवर्धन आणि नवनिर्माण साहित्याची निर्मिती आवश्यक असते.याची	या अभ्यासक्रमामुळे विद्यार्थ्याच्या सुप्तगुणाचा विकास होवुन त्यांच्या ज्ञानाची दारे उघडुन साहित्य वाचण्याची आवड निर्माण होईल. तसेचे सामाजिक मुल्याची व कर्तव्याची जाणीव करून देण्यात आली.

				रोजगारश्रम होता येईल.	जाणिव विद्यार्थ्यांना होईल.	
B.A-III	Sem-V	Literature	२.मनिरभ्र व्हाव या पुस्तकाच्या सुक्ष्म अभ्यासातुन विद्यार्थ्यांना लिलत गद्य या वाड:मय प्रकाराच्या स्वरूपाचे आकलन होईल. २.लिलत लेखातुन जीवनाच्या विविध अंगाचे दश्र्मान घडेल. ३.सामाजिक मूल्याची जाणीव लिलत लेखाच्या माध्यमातुन होईल. ४.लिल्यपुर्ण लेखनामुळे भाषेची जाणव वृध्दिगत होईल. ५.लिलत लेखनाचे तंत्र विद्यार्थ्यांना आत्मसात करता येईल. ६.लिलत साहित्यातुन वाचन,लेखन,श्रवणही कौशल्ये आत्मसात करता येतील.	१ या अभ्यासक्रमातील साहित्यकृत्या आकलन, आस्वाद व मूल्यामापनातुन विद्यार्थ्याना लिलत साहित्य व वाडः मय प्रकारचा सामाजिक, सांसकृतिक फलश्रुतीची जाणीव होईल. समाजाच्या प्रभावामुळे साहित्यकृती निर्माण होत असते तसेच साहित्यकृती—तील विचाराच्या प्रभावातुन प्रगतिशिल समाजाची जडण घडण होत असते.ही प्रक्रिया विद्यार्थ्याना समजेल. २ भाषा आणि साहित्य समाजाचे सांस्कुतिक भरणपोषण करीत असते.भाषा आणि साहित्यामुळे संस्कृतीचे व अभिरूचीचे संवर्धन आणि नवनिर्माण होत असते समास, संस्कृती,प्रदेशयांच्या संवर्धन आणि नवनिर्माणासाठी भाषेचे जतन आणि साहित्याची निर्मिती आवश्यक असते.याची जाणिव विद्यार्थ्यांना होईल. ३ भाषा आणि साहित्या त्याच्या आकलनातुन आस्वादातुन संवाद कौशल्ये,लेखन कौशल्ये आत्मसात करून विद्यार्थांना रेजगारश्रम होता येईल.		
	Sem-VI	Literature	३.मनिरभ्रव्हाव या पुस्तकाच्या सुक्ष्म अभ्यासातुन विद्यार्थ्यांना लिलत गद्य या वाड:मय प्रकाराच्या स्वरूपाचे आकलन होईल. २.लिलत लेखातुन जीवनाच्या विविध अंगाचे दश्र्शन घडेल.	१.या अभ्यासक्रमातील साहित्यकृत्या आकलन, आस्वाद व मूल्यामापनातुन विद्यार्थ्यांना लिलत साहित्य व वाड:मय प्रकारचा सामाजिक, सांसकृतिक फलश्रुतीची जाणीव होईल.	मनिरभ्रव्हाव या पुस्तकाच्या सुक्ष्म अभ्यासातुन विद्यार्थ्यांना लिलत गद्य या वाड:मय प्रकाराच्या स्वरूपाचे आकलन होईल. लिलत लेखातुन जीवनाच्या	या अभ्यासक्रमामुळे विद्यार्थ्यांच्या सुप्तगुणाचा विकास होवुन त्यांच्या ज्ञानाची दारे उघडुन साहित्य वाचण्याची आवड निर्माण होईल.

()

	३.सामाजिक मूल्याची जाणीव लिलत लेखाच्या माध्यमातुन होईल. ४.लालित्यपुर्ण लेखनामुळे भाषेची जाणीव वृध्दिगत होईल. ५.लिलत लेखनाचेतंत्र विद्यार्थ्यांना आत्मसात करता येईल. ६.लिलत साहित्यातुन वाचन,लेखन,श्रवणही कौशल्ये आत्मसात करता येतील.	समाजच्या प्रभावामुळे साहित्यकृती निर्माण होत असते तसेच साहित्यकृती—तील विचाराच्या प्रभावातुन प्रगतिशिल समाजाची जडणघडण होत असते.ही प्रक्रिया विद्यार्थ्यांना समजेल. २.भाषा आणि साहित्य समाजाचे सांस्कृतिक भरणपोषण करीत असते.भाषा आणि साहित्यामुळे संस्कृतीचे व अभिरूचीचे संवर्धन आणि नवनिर्माण होत असते समास, संस्कृती,प्रदेशयांच्या संवर्धन आणि नवनिर्माणासाठी भाषेचे जतन आणि साहित्याची निर्मिती आवश्यक असते.याची जाणिव विद्यार्थ्यांना होईल. ३. भाषा आणि साहित्याच्या आकलनातुन आस्वादातुन संवाद कौशल्ये,लेखन कौशल्ये आत्मसात करून विद्यार्थ्यांना रोजगारश्रम होता येईल.	विविध अंगाचे दश्रांन घडेल. सामाजिक मूल्याची जाणीव लिलत लेखाच्या माध्यमातुन होईल.लिलत साहित्यातुन वाचन,लेखन,श्रवणही कौशल्ये आत्मसात करता येतील.	तसेचे सामाजिक मुल्याची व कर्तव्याची जाणीव करून देण्यात आली.
--	--	---	---	---

Pstelon Off. Principal

Jijamata Arts College

Darwha Dist. Yavatmal

Navsanjivan Shikashan Prasarak Mandal, Darwha

JIJAMATA ARTS COLLEGE, DARWHA DIST.YAVATMAL

Programme Outcome/Programme Specific Outcome/Course Outcome Session 2023-24

Department of History (Arts Faculty)

Sr. No	Programme Name	Semester	Course Name	Course Outcome	Programme Specific Outcome	Programme Outcome
110	Nume	SemI	History	Survey the sources of History of Ancient India. Describe the social, economic, religious and institutional bases of Ancient India. Analyze development of the concept of Nation-State background of political history. Study Ancient India Art & Architecture.	Analyze the socio-political and cultural background of the Indian History. Examine various perspectives of history & historiography. Prepare for Competitive Examinations like UPSC,	Have comprehensive knowledge for Society. Equip with professional, inter personal and entrepreneurial skill.
1	B.A-I	Sem-II	History	 Survey the sources of History in Sultanate period of India. Analyze the social, economic, religious and institutional bases of Sultanate period of India. Known development of the concept of Nation-State background of political history. Study Sultanate period of India Art & Architecture 	MPSC &SET/NET etc. Compare various concepts in Social Studies through the Indian History. Student know about Mughal Empire-Babar, Akbar and Aurangzeb and Maratha's Administration To Know about Mughal kalin Economy,	Gear up with updated knowledge in implementing social responsibility. Prepared for post graduate studies and achieve success in their professional careers
		Sem-III	History	students know about Sources of Medieval India, Archaeological literary sources persistence and Regional Language. Mughal Empire-Babar, Akbar and Aurangzebh and Marathas Adminstration of Mughal, Mansabbavi ,Jagirdar,UlemaEct.Made student aware with Mughal kalinEconomy, Agriculture, Management of water resurces.Trade and commerce. Labor and commerce slaves.	Agriculture, and Management of water resources. Cultural economic impact. Students under stool how the referendum was formed against English rule and its effect in the rise of the 1857 Students understood how the National Congress was formed and the position which was	To develop and sharpen critical thinking and analytical and problemsolving abilities and skill of the students. To prepare students for the responsibilities and
2	B.A-II		Status of women and their rights parad,dasi satiect. Advent of European power like protuguese,French English tools of expansion subsidiary alliance and doctrine of lapse, economic change,and revenue social and cultural	Responsible partitioning Indi. Student came to understand how a new state system was created based on what ended slavery. First World War broke out in	opportunities of career.	

		changes, status of women. Our nationalism.1857 revolt, Foundation of Indian national cogress. Emerging communal trends and constitutional developments in India. India of movements. Riseof Gandhi an Ideology like satygrah, non- cooperation, civil disobedience polities' demand of Pakistan and Act of Indian Independence.	Russia Japan, how the Communist Revolution took place and the principles behind it to stop the war. At First students learned how the world needed peace and how humor was established. Aware of the impact of the war in the Cold War and how the superpower was Gone Students learned how the European market came into being
Sem-IV	History	Students know about Advent of European -Portuguese, French, English diplomacy, subsidiary alliance and doctrine of lapse, Economic changes, Land revenue settlements, Permanent settlement, ryotwari and mahalwari, commercialization of agriculture, and its effects.Revolt of 1857 -causes, nature and results, Social and cultural changes, rise and growth of modern education, socio-religious movements Brahmo Samaj, Arya Samaj and Ramakrishna Mission.Student know about IndianResistance,EmergenceofOrganized Nationalism, Indian National Congress. Rise of Gandhiji, Gandhian Ideology and movements -Satyagraha, non-cooperation, civildisobedience, Quit-India.Constitutional developments; 1909 and 1919 Acts. Revolutionary left-wing.Subhaschandra Bose and Indian National Army. Acts of Indian Independence.	
		Student came to know about French Revolution, Nepolean Bonaparte, and Congress of Vienna.Rise of New Nation Italy and Germany and Foreign policy of Germany under Prince Bismarck, Germany under Prince Kaiser William.Triple	

63		Sem-V	T	Entente Russ-Japanees war 1904, First World War and	
			History	Wilsons.The Entry of the U.S.A.into First World	
				War, Concept of Communism, Socialism, Russian Revolution	
				1917 Causes and Effects. Paris Peace conference, Versailles	
	Life Sign		1/4/4/5	Treaty-Sent GermmaneTreaty, Newlie, Trinon Treaty and	
	EWIE ST			Severes Treaty, The League of Nations-Aims, Objectives,	
3	D			Structure, Achivemnt and Failure.	
	B.A-III			Student came to know about Rice of fascism in Italy, Rise	
	17.00			of Nazism in Germany, Rise of Stalin in Russia, The Great	
				Economic Depressionand its impact.In the Second unit	
			em-VI History	student knows about second world war its ccauses, Entry of	
		Com VII		the U.S.A. into the Second World War, diplomatic	
		Sem-VI		conferences during the war period In the third unit student	
	1			knows about United Nations Organization, The Emergence of	
	1-1-5-1		Street Land	the U.S.A.as World power, causes and effects, The	
				Emergence of the U.S.S.R. as World power, causes and	
	They be			effects. Cold War, Truman doctrine, the marshal plan,	
	Barrier Branch	100		Military Alliances The NATO , Warsaw, SEATO, and	
	123			CENNTO. The Suez Crisis-the Eisenhower doctrine, the Six	
				days War, European unity and disunity, European Common	
	1			market, the Common Wealth of Nations, the berline crisis of	
				1958, Quba Crisis, Third World origin and progress.	

Department of History Dr.Ramdhan U.Hire

Off.Principal
Jijamata Arts College
Darwha Oist Mawatmal

NAVSANJIVAN SHIKSHAN PRASARAK MANDAL'S

JIJAMATA ARTS COLLEGE, DARWHA DIST.YAVATAML

Programme Outcome/ Programme Specific outcome/ Course Outcome Arts Faculty

Session: - 2023-24

Arts Faculty (Department of Political Science)

Sr. No	Programme Name	Semester	Course Name	Course Outcome	Programme Specific	Programme Outcome	Learning Outcome
INO	Name		Name	California Carata Carata	Outcome	1. II. January in a fragmentitution	Knowledge for
				Salient features of Indian	Student of B.A.	1: Understanding of constitution,	P-00 RW
		* a	9.	Constitution, preamble and	program studying	government institutions, electoral	Indian Gov.& Politics.
			e.	Fundamental rights and	Political Science as an	processes and policies. 2: Knowledge of some of the	Responsible
	2		10	relevance. and Importance. To	optional subject is	philosophical underpinnings of	Citizen.
	2 1			aware about the Fundamental	expected to:	modern politics and government.	Knowledge for
				N N N N N N N N N N N N N N N N N N N	_ 2	3: Develop the ability to make logical	Fundamental
				duties and method of acquire	1: To understand the	inferences about social and political	Rights & Duties.
			1 91	citizenship. To stress the election	basic structure of	issues on the basis of comparative	M see
1	B.A.	SemI	Pol.Sci.	process, Indian president and	Indian political system	and historical knowledge.	
	<i>D.</i>	Scin. 1	Tol.Sci.	vice-president, is role Indian	2: To Inculcate interest	4: Knowledge of key theories and	
		20		Govt.	in political field	concepts, political thoughts, organization, and modern issues in	A
				The method of appointment of	3: To create the	international relations.	# :
						5: Develop the analytical abilities,	, 1
				Prime Minister, role and	leadership qualities in	observational skills and decision	
				functions.	students	making abilities of the students so	
				The structure and power of Indian	4: To understand	that they will be able to face	Gr.
				Parliament with speaker of	Indian governing	different challenges of life.	6
				loksaba with power, functions.	system.	6: Equip students with the concepts, principles, theories and processes	

2	SemII Po	And conduction process of house. At the end of the course the students should be able to: 1: Understand and explain the significance of Election Commission of India 2: know the powers and role of ol.Sci. Governor, Chief Minister & Council of Minister 3: Understand structure & powers of Legislative Assembly and Legislative Council 4: Explain the structure and jurisdiction of High Court and District Court 5: Know the Composition Function and Powers of Grampanchayat& Gram Sabha	studied in Political Science, so as to facilitate their career choices and employment. 7: Aim at shaping the students' perception and outlook on social, economic and political environment of India and beyond owledge for UK, USA & Chaina Govt. Political System. Knowledge for SAARC & UNO International Origination. Concept of Leaders Indian & Western thinker thoughts Concept of Democracy, types of Terrorism, To prepare students for theresponsibilities and opportunities of career.
---	----------	---	---

				) *		)		8 9
à	(A	\$1		1) Understand the Meaning and	P		1	
				Approaches of Comparative Politics.	16		e *	
3	6	C III	D.I.C.	2) Know the salient features of	*		30)	9802
3		SemIII	Pol.Sci.	the Constitution and Executive of				
				the Britain.				
**	E	53		3) Understand the supremacy of the British Parliament.				
				4) Know about the salient		1 :0		
				features of the Constitution and	¥	20 20	2	2
	6-			Executive of USA.	7 a = 2	1 A T	4 - 1 - 2 - 2 - 2 - 2 - 2 - 2 - 2 - 2 - 2	4
. 55 				5) Analyses the election process		30. 7		
***				of the President and the Vice-				
		t lin		President of the USA. 6) understand the powers and				
				functions of the President and				
				Vice-President of USA.				
a ii		X 00		7) Know about the Legislature of	*	. 9	an and an	
				the America.		, and 40		
- 1				8) Understand the supremacy of the Supreme Court of the USA				
				with its Jurisdiction.				
	2			1.Understand the concepts of		-		
				Constitution and				
				Constitutionalism				_
			n 1 ~ ·	2. Know about the salient features of the Constitution and executive		i ii	180	
4		SemIV	Pol.Sci.	of the China.		10		,
ñ				3. Understand one House				

(#2.									THE RESERVE
				Legislature (NCP) with it's Standing Committee.					**
-		la la la		4. Analyse the comparative study					
			10111	of the British Constitution and					
				American Constitution.	8				
2			10 H	5. Analyse the comparative study					
	124		The Sagar	of the British Constitution and					
	100			China's Constitution.				×	
			r Part	6. Analyse the comparative study				5	
				of the British Prime Minister and				41	
			1. 6	the President of the USA.					
		or run s	1000	7. Analyse the comparative study					
	4 P. L.		Property of	of British House of Lords and					
	1			American Senate.					
				8. Analyse the comparative study				-	
		mant T		of the British Speaker and					
				American Speaker.	-استاماند				
- 4		Minimum Control		9. Analyse the comparative study		4	¥		
				of the Supreme Court of the USA					-
		a Marca	The Co	and China's Supreme People's					
				Court.					72
		THE STATE	Jan I	To Study of Leadership Concept.					
	and the state of		The leg Continue	The concept and Nature of Indian					
	- Contains			Reservation Policy					
5	y va *	SemV	Pol.Sci.	To study Nature of Nationalism					
3	A Section and	Semv	Pol.Sci.	Meaning Role of Communalism				1 - 4	
	150		N. I. HER	in Indian Politics					
			Lib The	Meaning Definition of Terrorism]					
			BEET 11	The Act for Prevention of					

,			Terrorism in India		s		1	
			M.K. Gandi & Concept of					
H C	C VII	Dol Soi	Ramrajay				*	
	SemVI	Pol.Sci.	To study the Concept of					
			democracy.				-	
			Walter Bagehot, Abraham					
	9		Lincoln,Dr. B.R Ambedkar &				3 3 4	
	1-		Parliamentary Democracy			*		
		- 9	Karl Marks- Concept of					
			Socialism,Pt. Jawaharlal		25.8			
	Liek		Nehru,Ram Manohar Lohiya					
			&Concept of Socialism John					
			Austin Concept of					
			Sovereignty, Gabrial Almont -					
			Concept of Post Behaviouralism					-
		SemVI	SemVI Pol.Sci.	SemVI Pol.Sci. M.K. Gandi & Concept of Ramrajay To study the Concept of democracy. Walter Bagehot, Abraham Lincoln, Dr. B.R Ambedkar & Parliamentary Democracy Karl Marks- Concept of Socialism, Pt. Jawaharlal Nehru, Ram Manohar Lohiya & Concept of Socialism John Austin Concept of Sovereignty, Gabrial Almont —	SemVI Pol.Sci. M.K. Gandi & Concept of Ramrajay To study the Concept of democracy. Walter Bagehot, Abraham Lincoln, Dr. B.R Ambedkar & Parliamentary Democracy Karl Marks- Concept of Socialism, Pt. Jawaharlal Nehru, Ram Manohar Lohiya & Concept of Socialism John Austin Concept of Sovereignty, Gabrial Almont —	SemVI Pol.Sci. M.K. Gandi & Concept of Ramrajay To study the Concept of democracy. Walter Bagehot, Abraham Lincoln, Dr. B.R Ambedkar & Parliamentary Democracy Karl Marks- Concept of Socialism, Pt. Jawaharlal Nehru, Ram Manohar Lohiya & Concept of Socialism John Austin Concept of Sovereignty, Gabrial Almont —	SemVI Pol.Sci. M.K. Gandi & Concept of Ramrajay To study the Concept of democracy. Walter Bagehot, Abraham Lincoln, Dr. B.R Ambedkar & Parliamentary Democracy Karl Marks- Concept of Socialism, Pt. Jawaharlal Nehru, Ram Manohar Lohiya & Concept of Socialism John Austin Concept of Sovereignty, Gabrial Almont —	SemVI Pol.Sci. M.K. Gandi & Concept of Ramrajay To study the Concept of democracy. Walter Bagehot,Abraham Lincoln,Dr. B.R Ambedkar & Parliamentary Democracy Karl Marks- Concept of Socialism,Pt. Jawaharlal Nehru,Ram Manohar Lohiya & Concept of Socialism John Austin Concept of Sovereignty,Gabrial Almont —

Dept. of Political Science
JAIWANT PIRAJI JUKARE

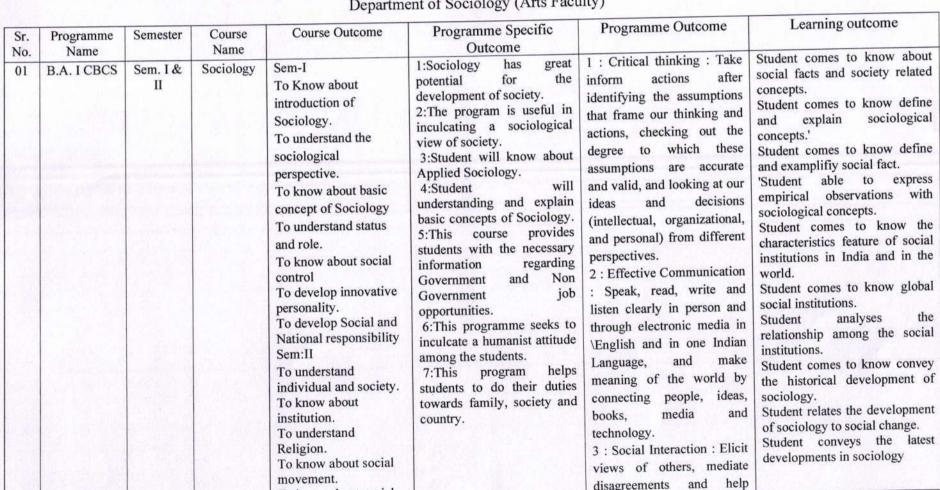
Off. Principal
Jijamata Arts College
Darwha Dist. Yavatmal

Navsanjivan Shikashan Prasarak Mandal's

JIJAMATA ARTS COLLEGE, DARWHA DIST.YAVATMAL

Programme Outcome/Programme Specific Outcome/Course Outcome Session:2023-24

Department of Sociology (Arts Faculty)

To know about social

				stratification and social change. Increase to participate in women empowerment programme. To contribute to social welfare		reach conclusions in group settings. 4 : Effective Citizenship : Demonstrate empathetic social concern and equity centred national development and the ability	
02	B.A. II CBCS	Sem. III&IV	Sociology	Sem: III & IV To Create awareness amongst students about various social issues prevailing in India. To Study various state and central level programmes related to social and economic issue in India. To Develop a broad understanding of the persistence of stratification in contemporary Indian Society.	1:Sociology has great potential for the development of society. 2:The program is useful in inculcating a sociological view of society. 3:Student will know about Applied Sociology. 4:Student will understanding and explain basic concepts of Sociology. 5:This course provides students with the necessary information regarding Government and Non-Government job opportunities. 6:This programme seeks to inculcate a humanist attitude among the students. 7:This program helps students to do their duties towards family, society and country.	to act with an informed awareness of issues and participate in civic life through volunteering. 5 : Ethics Recognize different values systems including your own, understand the moral dimensions of your decisions, and accept responsibility for them. 6 : Environment and Sustainability : Understand the issues of environmental contexts and sustainable development. 7 : Self –directed and Life – long Learning : Acquire the ability to engage in independent and lifelong learning in the broadest context socio-technological changes	Students identifies the basic concepts and theoretical approaches of social problems. Describes the types, objectives and principles of the social problems. Students describes the causes that make social problems difficult to identify. Students comes to know explain the existing social problems in the world and in India. Students comes to know explain services and institutions aiming to resolve and prevent social problems in india. Students identifies problem areas such as poverty, unemployement, immigration, children's issues, woman's issues and crime. Students able to critically evaluate the proposed ways to alleviate the major social problems facing society today.
03	B.A.	Sem.V	Sociology	To know about introduction of Social Anthropology. To understand the method of Social Anthropology.	1:Sociology has great potential for the development of society. 2:The program is useful in inculcating a sociological view of society.		Students comes to know understanding the historical and theoretical background of Social anthropology. The basics of an anthropological perspective on social issues will

				To know about the tribal society in India. To understand the tribal religion. To know about tribal economy.	3:Student will know about Applied Sociology. 4:Student will understanding and explain basic concepts of Sociology. 5:This course provides	be gained. Students comes to know awareness of cultural diversity, human diversity, different social conditions on the basis of Social anthropology. Students comes to know the
04	B.A.	Sem.VI	Sociology	To understand the tribal social life. To know about Totemism and Dormitory system. To about the tribal family and clan. To understand tribal problem. To know about tribal development.	students with the necessary information regarding Government and Non Government job opportunities. 6:This programme seeks to inculcate a humanist attitude among the students. 7:This program helps students to do their duties towards family, society and country.	existing social problems in the Tribal Society. Identifies problem areas such as poverty, Illiteracy, Exploitation, Land Alienation and Agrarian Issues. Students able to critically evaluate the proposed ways to alleviate the major social problems facing Tribal society today.

Department of Sociology Dr.Purushottam R.Bande Off. Principal

Jijamata Arts Colleges

Darwha Dist. Yavatmals

ProgramOutcome/Course Outcome/ ProgramSpecific Outcome: Arts Faculty

Sr. No.	Program Name	Course	Course Name	CourseOutcome	ProgramSpecific Outcome	ProgramOutcome
1		SEM I	Family resource Management Interior Decoration	 To Introduce The student to the field o Home Economics To create an awareness among the students about resources and their management in the family To provide knowledge and develop skills regarding principles and method of interior decoration flower arrangement. 	Home Economics Provides a wide Spectrum to the students It helps to develop employability skills and the skills of earning The students acquire various techniques of work simplification. for improvising work method FSN initiates and encourage the students to inculcate knowledge pertaining to Nutrition and health It creates better understanding for methods of food preparation and preservation.	
2	B.A. Home Economics	SEM II	Family resource Management and Interior Decoration	 To acquire basic knowledge of principles involved in planning of residential home. To learn and apply various method and techniques of work simplification. To develop employ ability skills and the skill of earning while learning' To bring awareness about waste management and water conservation for environment protection. 		
3	dwi i	SEM III	Food Science and Nutrition	 To encourage the students for self- employment To develop abilities to plan diets for various stages 	It provides a through and in- depth knowledge related to Human development and factors affecting the same	

ProgramOutcome/Course Outcome/ ProgramSpecific Outcome: Arts Faculty

4	SEM IV	4S(HECco)	 To understand the basic concept related to Nutrition. To understand the method of food preparation and food preservation. To gain the knowledge of food, food functions and Nutritive. 	Career opportunities can be easily availed in are a such as women and child welfare, Balwadi,	
5	SEM V	Sem V (Home- Eco) Human Development	 Enhanced the concept and Knowledge regarding Human Development. Cleared about the factor affecting Human Development. Developed understanding Method of how to take complete care during motherhood and new born Baby 	Anganwadi, Nursery, creche	
6	SEM VI	Semi VI (Home- Eco) Human Development	 Developed understanding and made aware about the problems that occur due to behavior of children. Inculcated knowledge about role of parents and teacher in child development. Learnt role of heredity and environment in upbringing of child. 		

(R. S. Kanse)

Off Principal
Jijamata Arts College
Darwha